

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת קרח
שנת תשפ"ה

גליון
ק"א

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

• גערה ומחמאה

להיות יהודי, אני גם רוצה להיות טוב, אבל אני אוהב לשחק.

בלטיפה אחת מדליקים דור שלם

הבה נרומם ילד, נעשה עסק מילד, נתן מלים טובות לילד.

לאבא הרי יש את החשבונות שלו, הוא הרי כועס על הילד ועל המלמד, והילד יש לו את החשבונות על אבא שלו, הבה נהיה אהרן הכהן; כשפוגשים את האבא שיגידו לו: "הילד שלך - תענוג אתו", כך גם כשפוגשים את הסבא או את הדוד, שתמיד יתנו מלים טובות אחד לשני, וילד יגידו: "אבא שלך הוא כזה אדם טוב, יש לך משפחה כל כך חשובה, משפחה כל כך טובה".

כשפוגשים ילד בחוץ תגיד לו: "אה, מה שלומך?" ותן לו לטיפה: "אה! ילד כל כך טוב". עם מלה טובה אחת, עם לטיפה אחת, אתה מדליק דור שלם.

אפשר לעשות מכל אחד גוי

זו לא חכמה לחפש חסרונות אצל ילד ולעשות ממנו "רשע", את זה יכול כל אחד לעשות.

אפשר לעשות מכל אחד גוי, אפשר לעשות מכל אחד רשע, ואפשר להגיד על כל אחד שהוא לא מעגן בכלום, או שאפשר לעשות את כל אחד מלא חיות,

אם יש ילד בפתה שאמה לא סובל אותו, אז חס ושלום להפלות את הילד לרעה. לפעמים מענישים את הילד כי למלמד יש נגיעות צדדיות לגבי הילד הזה, הוא לא יכול לסבל אותו, והוא עוד מלביש את זה ב'לשם שמים' שהוא רק רוצה לחנך אותו...

הקדוש ברוך הוא יודע מה שאמה חושב בלב, חכמינו הקדושים אומרים (תורת כהנים, פרשת פהר, ד, א): כל דבר שאמה חושב בלב ואף אחד לא יכול לדעת את מה שאמה חושב, על זה אומר הפסוק (ויקרא כה, יז): "ויראת מאלקיה אני ה'", תירא מהקדוש ברוך הוא כי הקדוש ברוך הוא רואה את הלב שלך.

אל תדחה ילד

אפילו ילד שלא לומד, עדין לא מגיע לו שיידחו אותו לצד ויענישו אותו.

אני זוכר את שנות ילדותי, לא הייתי מעגן ללמד ולעמד על יד המלמד שלי בהפסקה ובארוחת הצהרים, הייתי בין הילדים שכאשר הפעמון צלצל תוף שניה הייתי כבר בחוץ, והיו הכמה 'כבשים' שנסארו לעמד על יד המלמד, אז היית זורק אותי מהפתה? למה? אני גם רוצה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲנִי מְבִיאִים בְּפִינֵיכֶם אֶת חֻקֵּי הַשָּׁנִי שֶׁל הַשַּׁעֲוִי שֶׁנִּמְסַר לְמַחְנָכִים עַל יְדֵי רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה שְׁלִיט"א בְּפֶרֶשֶׁת שְׁמוֹת ה'תשפ"ד.

מה זוכר האדם?

שני דברים זוכר אדם לכל החיים; גערה ומלה טובה.

עובדות עשר שנים, עשרים שנה, שלושים שנה, שוכחים הכל, חוץ משני הדברים האלו, כל מה שתחת הכותרת 'בקרתי'; כלומר, גערה, בושה, והפחדה. וגם מחמאה; מלת התפעלות, כבוד ולטיפה. כך אני רואה אצלי, מה אני זוכר מילדותי? רק את מה שרוממו אותי ומה שבישו אותי.

עלינו לדאג שכשהילדים יתבגרו, אולי אחד עוד יהיה רב, מורה הוראה או ראש הקהל, שהוא יזכר שאמה נתת לו מלה טובה, ושמרת על כבודו שלא יתבזה.

שלא יהיו נגיעות צדדיות

מלמד צריך לאחז ראש שכל ילד יקבל שנה בשנה, אי אפשר להפלות בין הילדים. אין כזה דבר שרק ילדים מסוימים מקבלים תעודה או מתנה, ורק הילדים האלו הם המיחסים; בעיניך כל אחד צריך להיות מיחס וילד טוב.

כמו שכתוב בפרשת השבוע (שמות א, יז): **"וַתַּחֲיִן אֶת הַיְלָדִים"**.

יש לנו השבוע בפרשה שפרעה צוה לזרק את 'התינוקות' ליאור וכך להרג אותם; לא צריך לזרק ילד למים כדי להרג אותו, אפשר להשאיר ילד חי אבל הוא 'מת', אם אומרים לילד: **"אתה לא שנה כלום"**, **"ממך כבר לא יצא כלום"**, או אם מבישים אותו, לוקחים אותו לסיבוב בכל הכתות כדי לביש אותו.

במקום זה תקח את הילד, תסתובב אתו בכל הכתות ותגיד לכל הילדים: **"הילד הזה הוא כזה בעל דרך ארץ, הוא כל כך מצטיין, יש עליו ספורים כל כך יפים, הוא עוזר, הוא מכבד את אבא ואמא שלו, הוא מתנהג עם יראת שמים"**, תרומם את הילדים!

צדיקים נזהרים בכבודו של נשמה יהודית

יהודי אחד ספר לי ספור, הוא אמר שהספור קרה אצל 'חבר' שלו, אבל אני יודע שזה קרה אצלו. והיהודי הזה מספר לי: כשהאדמו"ר מסאטמער זכרוננו לברכה היה אחרי ההתקף לב במקום נפש, ספרו לרבנו ששני בחורים הגיעו עם רכב בשבת, הם חללו את השבת, רחמנא לצלן, הרבי החויר, והרבי צוה שיקראו להם, הבחורים באו אל הרבי, והרבי שאל אותם: **"אכלתם כבר משהו?"** והרבי אמר להם: **"אני רוצה שמהיום והלאה בכל שבוע אתם תאכלו אצלי טועמיה' בערב שבת"**.

הרבי הבין שהבחורים לא עושים זאת 'להכעיס', אז הוא נהג בחכמה, הוא אמר להם שיאכלו אצלו טועמיה, וכך הם כבר יהיו אצל הרבי ביום ששי, הם לא יבואו חס ושלום בשבת. הרבי גם

קרב אותם והשתמש בהם שהם יהיו הנהגים שלו, ושני הבחורים האלו הקימו משפחות יפות וענפות באמריקה. הרבי היה יכול לצעק עליהם: **"מחלל שבת!"** ולגרש אותם, אבל רואים מכאן איך צדיקים נזהרים בכבודו של נשמה יהודית.

לא להתהלך עם רגשי נחיתות

אני מבקש מהמנהלים שמפקדים על המלמדים, שהם יחזקו את המלמדים, מלמד צריך הרבה חזק.

וכשהמנהל שוכח לתת מלה טובה, שהמלמד עצמו יבוא לדפק במשרד וישאל את המנהל: **"יש לי נחיתות; ואני רוצה לשאל, מרצים ממני או שאני צריך לתקן משהו?"**

רבנו אמר פעם למישהו (עין פעלת הצדיק סימן תרע, הערה ו): **"החכמות של אביך מובילות אותך לשאול תחתית"**, כי כשסתובבים עם נחיתות וכפיתיות - זה מאוד לא טוב.

לאחרונה קרה שעברתי על יד אברה, זרקתי לו שאלה בחינה: **"כבר לא דברתי אתך חדשים שלושה, הכל בסדר?"** אומר לי האברה: **"לא! ראש הישיבה יודע מה עובר עלי? יש לי דברים שמפריעים לי מכאן עד לשמים, אין לי בבית לחם לאכל, אין לי שלום בית וכו' וכו'",** שאלתי את האברה: **"למה אתה לא בא אלי? הרי יש לך את ראש הישיבה שמוכן לעזור לך"**, והאברה עונה לי: **"אני לא יכול לבוא אל ראש הישיבה, הנחיתות שלי, הכפיתיות והחכמות לא נותנות לי לבוא"**.

להיות בפתח עשר דקות קדם

יכול להיות שהמנהל יענה למלמד: **"כן, אתה צריך להשתפר, אתה צריך לדיק יותר ולבוא בזמן"**,

בשעה תשע זה לא הזמן לבוא, אין כזה דבר, אם הזמן להיות בפתח הוא 'בשעה תשע', אתה כבר צריך להיות שם ב'עשרה לתשע'. אלא אם כן אתה מלאך, אתה יכול להגיע ומיד להתחיל את העבודה...

צריכים להגיע עשר דקות לפני הזמן, לסדר את השלחן, לתלות את המעיל, להכין שתייה, ולחכות לילדים. הילדים יזכרו כל החיים, המלמד שלי חכה לי.

שני דברים זוכרים כל החיים

אני חוזר על זה עוד פעם, שני דברים זוכרים לכל החיים, גערה ומחמאה.

או שהילד יזכר כל החיים: המלמד שלי אמר לי: **"אתה כלום ניק"**, או שיזכר את המלה הטובה שנתת לו.

אני עדין זוכר שמגיד שעור אמר לי: **"אתה לא בענינים; כל כך לא לרצות ללמד? מכרח להיות שמשהו גדול יצמח ממך"**, ואת זה אני זוכר מכל השנה! לעמת זאת אני זוכר ממגיד שעור אחר את המלה הטובה שלו, הוא אמר לי: **"אתה ילד טוב, אתה חכם, אתה מבין טוב את הלמוד"**.

הקדוש ברוך הוא יעזור, שתהיה לכם הצלחה וסייעתא דשמיא, אמן.

בקול ברסלב

רשמית כל שיעורי החינוך

(באודיש)

מראש הישיבה שליט"א

בקול ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

- שמעו והנה נפשיכם -

איך לדבר אל הילדים על הפגוע הנורא?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

הקדוש ברוך הוא נתן לי את הזכות לנהל תלמוד תורה, ואני רוצה להתניעץ לגבי הפגוע הנורא שהיה בשבוע שעבר בירושלים, בו שלושה קרבנות לצערנו נקטפו מאתנו, ה' ינקם דמם. הילדים מוועדים מאד מהארוע הנורא, מאד קשה להם לעכל את זה, אולי ראש הישיבה יכול ליעץ לי איך וכמה לדבר על זה.

יעזר השם יתברך שבכר לא נשמע בשורות רעות, ושבכר נזכה לגאולה השלמה במהרה.

י"שר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת משפטים, ל"ז שובבי"ם, כ"ג שבט, שנת ה'תשפ"ג

לכבוד ... גר' יאיר

קבלתי את מכתבך.

אשריך שאתה מנהל בתלמוד תורה. להיות מנהל בתלמוד תורה זה חשוב מאד, המנהל נוטל שחר כנגד כולם כי הוא מחזק את המלמדים והילדים, הוא דואג שהכל יתנהל כמו שצריך; כל מה שהמלמדים לומדים עם ילדי ישראל, תורה ויראת שמים.

תדבר אל הילדים הרבה על אמונה ועל גן עדן, כך הם לא יפחדו. אם הילדים שואלים ומתעניינים אחרי אסון: 'מה קרה?' הם שואלים כל מיני קשיות: 'איפה הילד שנפטר?' 'מה קורה איתו עכשיו?' בכל הקשיות מהסוג הזה שילדים שואלים - אל תסתיר מהם, אלא תגיד: "ליהודי יש שני עולמות, העולם הזה והעולם הבא, וכשיוצאים מהעולם - הולכים לגן עדן, וכמה טוב ויפה ליהודים

ששמרו את התורה - למעלה בשמים, הנשמה נכנסת לגן עדן ויש לה שם את כל הדברים הטובים"; תדבר בעצמה, כך הם יהיו רגועים.

רק אמונה מרגיעה, כל שאר השיטות שבאות מאמות העולם - הכל דמיונות וזה לא מרגיע. מספנים אלו שהולכים לאנשים שקוראים לעצמם מטפלים, או שלוקחים את הילדים לטפולים וכדומה, משתגעים שם יותר. הבשר נדם אומר: "עכשו תנשם ועכשו תנשף", "עכשו תנסה לחשב על הפחד", "עכשו תחשב שהפחד משתלט עליך לגמרי", "עכשו תצחק" וכדומה; הדברים האלו הם בשביל אמות העולם, ליהודים יש רק אמונה, ליהודים יש עוד עולם, אז אין מה לפחד.

כך רבנו היה עושה כשבאו אליו אנשים שהיו מאד חולים, רבנו היה אומר להם שלא ידאגו מהמות (ת"י מוה"ר ין, סימן תמה): "מה לכם לדאג מן המיתה, הלא שם הוא עולם נאה ביותר מכאן".

חזק ואמץ בעבודתך הקדושה, תחזק את המלמדים. עקר העבודה של המנהל צריכה להיות לתת כל יום מלה טובה לכל מלמד ומלמד, לא רק כשיש בקרת אז קוראים למלמד, אלא בכל יום לתת מלה טובה. חכמינו זכרונם לברכה אומרים (ספרי נשא, פסקא א): "אין מחזקין אלא למחזקין"; צריכים לחזק את אלו שנותנים חזק; המלמדים עובדים מאד קשה, צריכים לחזק אותם.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת תרומה תשפ"ג)

מה עונים על השאלות של הילדים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

יש לי בן אחד שקצת מתנדנד ביראת שמים, וברוך השם שיש עוד ילדים הן צעירים ממנו והן בוגרים ממנו. לאחרונה הוא קנה לעצמו טלפון לא כשר, הילדים האחרים מתחילים לשאל למה יש לו את זה, והם גם מתלוננים שהילדים בפתה שלהם עושים מהם צחוק שיש לאח שלהם דברים טמאים; איך אני מסביר זאת לילדים באופן חכם ומוכח?

י"שר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת ויצא, ד' כסלו, שנת ה'תשפ"ב

לכבוד ... גר' יאיר

קבלתי את מכתבך.

לא על כל השאלות שילדים שואלים - צריכים לענות, כשהם שואלים כאלה שאלות רגישות מתחמקים בהחמה.

ילדים תמיד מחפשים את התרוצים מהסוג הזה; למה לו מתר ולי אסור? למה אני צריך ללכת לישן כשהשני עדין ער? ילדים תמיד מחפשים להתחמק בטענה למה לאחרים מתר ולנו אסור; הדרך הנכונה היא לומר: "מה אתה מסתפל על השני? אתה צריך לעשות מה שנוכח; מה שהשני עושה - לא קשור אליך בכלל".

אם הילדים באים הביתה ואומרים שמציקים להם בתלמוד תורה - אתה צריך לדבר עם המלמד ועם המנהל שיחנכו את הילדים, שילמדו אותם לא לפגוע בשני.

הורים צריכים לבכות הרבה להשם יתברך על ילדים כשרים. שאלו את החתם סופר זכותו יגן עלינו איך הוא זכה לכאלו ילדים טובים, ענה החתם סופר: "כל

לילה בשעה שאמרתי תיקון חצות מלאתי כוס בדמעות, בקשתי על ילדים טובים; זה הדרך לזכות לדורות ישרים.

השם יעזור שתצליח בכל העניינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת וישלח תשפ"ב)

אם ההורים שמחים, אזי טוב לילדים

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויצא, ה' כסלו, שנת ה'תשפ"ג

קבלתי את המכתב.

הורים לא קולטים ולא שמים לב שאיך שהם מתנהגים - כך הילדים יתנהגו; אם ההורים שמחים - אזי טוב לילדים, ואם ההורים בוכים ומתלוננים תמיד - גם הילדים יהיו כך. חכמינו זכרונם לברכה אומרים (בראשית רבה פ, א): "כאמה בתה", כמו שהאמא מתנהגת - כך הבנות מתנהגות; אם האמא שמחה - הילדים גם יהיו שמחים.

זה בנוגע לשאלה שלכם וכו'; מצד אחד באמת חשוב מאד המוסדות שיש לכם כאן בשביל הילדים, אבל אם אתם לא שמחים כאן - כבר עדיף לחזור וכו'. פי הדבר הכי חשוב בשביל ילדים זה אמא שמחה; אם האמא שמחה ומרצה - טוב לילדים, ואם לא - זה לא טוב.

אם אתם יכולים להצליח להיות בשמחה כאן - הרי זה טוב, ואם אתם לא שמחים - עדיף שתחזרו ושם תבנו בית יפה.

השם יעזור שתצליחו בכל העניינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת מקץ תשפ"ג)

מה עושים בשילדה בוכה הרבה בלילה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

בתי בת השלש, מתעוררת במעט בכל לילה ובוכה הרבה מאד, עד שמצליחים סוף סוף להרגיע אותה שתוכל לישון עד הבקר, וקשה מאד לקום כל לילה עוד פעם. איך אני יכול לעזור לה שתוכל לישון בשקט כל הלילה?

יש לנו ברוך השם גם ילד בן חצי שנה, אני מאד אוהב אותו, השאלה היא אם לפי רבינו אסור לי לנשק אותו, אלא יותר להתרחק ממנו?

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת צו, ט' ניסן, שנת ה'תשפ"א

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אם הילדה שלך מתעוררת בלילה ובוכה - תבכה ביחד אתה להשם יתברך. חסידי ברסלב הרי רוצים לקיים מה שרבינו אומר, שיאמרו בלילה תיקון חצות; כשהילדים

מתעוררים באמצע הלילה, אפשר אז להתפלל עבור עצמנו ועבור הילדים.

מוהרא"ש היה אומר סגולה לבצלי בתים כשהם עומדים בחנות ואף אחד לא בא לקנות, שיקחו ספר, משניות וכדומה ויתחילו ללמוד - ואז הסמ"ך מ"ם יודא שאנשים יבואו לקנות, העקר שלא ילמדו. אותו דבר אני אומר לך, אם הילדה שלך מתעוררת בלילה, היא בוכה והיא לא רוצה לחזור לישון - תתחיל לבכות ביחד אתה להשם יתברך, תבקש עבור עם ישראל שלא יהיו להם צרות; תבקש שמשיח כבר יבוא להחזיר אותנו להקדוש ברוך הוא - כך הילדה תרדם במהירות, העקר שגם אתה כבר תחזור לישון.

לגבי נשוק ילדים; רבינו באמת אומר: "לילד לא מנשקים, ולילד לא מרביצים"; אבל אין הפונה לילדים קטנים, הפונה היא כשהילדים גדלים, אז לא כדאי לפנק את הילדים; כי כמה שיותר דבוקים לילד ומפנקים אותו, מרביצים אותו אחר כך כשהוא משתולל וקופץ.

השם יעזור שתצליח בכל העניינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת שמני תשפ"א)

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)
שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com